

ЗАУВАЖЕННЯ

до звіту про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відповідно до пункту 16 розділу II Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851, ознайомившись із звітом думку експертної групи про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Назва ЗВО	Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЕДЕБО	62877
Назва ОП	Мова і література (італійська)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.052 романські мови та літератури (переклад включно), перша - італійська
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

заклад вищої освіти надає мотивовані **зауваження до нього:**

Зауваження до звіту експертної групи подані у вкладеному файлі.

Додатки:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Bідповідь на звіт ЕГ Мова і літ. італійська.pdf</i>	jZdiU3SUVwunr+qHgbUov78Rjw5CtodQWWVfL/h/GDA=

***

Шляхом підписання цих зауважень запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

ПІБ: ТУРУНЦЕВ ОЛЕКСАНДР ПЕТРОВИЧ

Дата підпису: 23.04.2024 р.

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка висловлює вдячність членам експертної групи за проведену експертизу ОПП «Мова і література (італійська)» та надані рекомендації щодо її удосконалення. Разом з тим хочемо надати додаткову та уточнюючу інформацію щодо зроблених зауважень та рекомендацій.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті критерію 1:

Серед слабких сторін ЕГ визначає: 1) недостатньо визначений фокус та унікальність ОПП, а також їх часткову узгодженість із заявленими цілями, компетентностями та результатами навчання, зокрема щодо вивчення другої іноземної мови; 2) часткове забезпечення змістом освітніх компонентів (ОК 2, 5-7, 9) ПРН 7-10, 13-16, 19, зокрема в контексті теоретичних знань у галузі філології; 3) недоцільне розширення визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 035 “Філологія” для другого (магістерського) рівня вищої освіти ФК і ПРН, які не лише частково дублюють чинний Стандарт, а й не мають повного забезпечення освітніми компонентами.

Відповідь університету:

Зауваження 2 до критерію 1: часткове забезпечення змістом освітніх компонентів (ОК 2, 5-7, 9) ПРН 7-10, 13-16, 19, зокрема в контексті теоретичних знань у галузі філології;

Відповідно до Матриці забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми із зазначених у коментарях ЕГ ПРН, забезпечення результатів навчання відбувається відповідними обов'язковими компонентами освітньої програми:

ОК 2 забезпечує ПРН 8, ПРН 10, ПРН14, ПРН 16, ПРН 19.

ОК 5 забезпечує ПРН 7, ПРН 9, ПРН13, ПРН 16.

ОК 6 забезпечує ПРН 7, ПРН 9, ПРН13, ПРН 15.

ОК 7 забезпечує ПРН 14, ПРН 19.

ОК 9 забезпечує ПРН 13.

Відповідно в повному обсязі зазначені у зауваженні ПРН забезпечуються через змістове наповнення наступних освітніх компонентів:

ПРН 7 забезпечується ОК 5, ОК6, ОК 8, ОК 11, ОК 12.

ПРН 8 забезпечується ОК 2, ОК3, ОК 11.

ПРН 9 забезпечується ОК4, ОК 5, ОК 6, ОК 8, ОК 12.

ПРН 10 забезпечується ОК 2, ОК3, ОК 8, ОК 11.

ПРН 13 забезпечується ОК 1, ОК4, ОК 5, ОК 6, ОК 8, ОК 9, ОК 11, ОК 12.

ПРН 14 забезпечується ОК 1, ОК2, ОК 7, ОК 12.

ПРН 15 забезпечується ОК 3, ОК4, ОК 6, ОК 11, ОК 12.

ПРН 16 забезпечується ОК 1, ОК2, ОК 4, ОК 5, ОК 8.

ПРН 19 забезпечується ОК 2, ОК7, ОК 8.

Зокрема, змістове наповнення ОК 2 «Переклад і міжкультурна комунікація» забезпечує ПРН 8 «оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства» за рахунок наступних елементів РП:

В межах змістового модуля III. ОСОБЛИВОСТІ МІЖКУЛЬТУРНОГО СВІТОСПРИЙНЯТТЯ, Теми 12. Особливості міжкультурного свіtosприйняття, розглядаються основні історичні та світоглядні парадигми, які інформували літературний процес та створення світового канону прецедентних текстів, які складають універсальний культурний код.

Змістовий модуль I. (2 семестр) МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ ТА ІСТОРІЯ ПЕРЕКЛАДУ, Тема 1. Засади сучасної міжкультурної комунікації та переклад. Історія перекладу та споріднені науки. Зокрема, зміст теми висвітлює паралельний розвиток та точки перетину розвитку перекладацьких практик і студій та літературного процесу.

Змістовий модуль III. (2 семестр) ОСНОВНІ ПРИЙОМИ ТА СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ. ПРАКТИЧНІ НАВИЧКИ ПЕРЕКЛАДУ, Тема 3. Опис прийомів і способів перекладу; Безеквівалентна лексика і лакуни. Проблема перекладу слівреалій. Тема 4. Переклад відібраних текстів, відео та аудіоматеріалів і практичне застосування перекладацьких прийомів (трансформацій). Змістове наповнення модуля передбачає використання літературних текстів різних жанрів у якості тексту перекладу і врахування теоретичних аспектів їх жанрово-стилістичних особливостей при практичному створенні цільових текстів.

ПРН 8 також забезпечується ОК3, ОК 11.

- ПРН 10 «збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати італійськомовні тексти різних стилів і жанрів» за рахунок наступних елементів РП ОК2:

Змістовий модуль I. МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ ЯК ОСОБЛИВИЙ ВІД СПЛКУВАННЯ, Тема 6. Мовленнєвий код та комунікація. Поняття дискурсу та мовленнєвого акту. Формується уявлення про типи мовних кодів та жанрово-комунікативні особливості текстів, які демонструються на емпіричних прикладах.

Змістовий модуль II. КОМУНІКАТИВНІ ПЕРЕШКОДИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ, МОВА І МІЖКУЛЬТУРНА ВЗАЄМОДІЯ Тема 11. Сутність, основні види і функції невербалного спілкування. Формуються навички

транскодування та міжсеміотичної комунікації, навички інтерпретувати та перекладати мультимодальні та інтермедіальні компоненти текстів різних жанрів.

Змістовий модуль III. (2 семестр), ОСНОВНІ ПРИЙОМИ ТА СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ. ПРАКТИЧНІ НАВИЧКИ ПЕРЕКЛАДУ, Тема 3. Опис прийомів і способів перекладу; Безеквіалентна лексика і лакуни. Проблема перекладу слівреалій. Тема 4. Переклад відібраних текстів, відео та аудіоматеріалів і практичне застосування перекладацьких прийомів (трансформацій). В процесі вивчення змістового модуля студенти вчаться збирати й систематизувати мовні, літературні, культурні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів.

ПРН 10 забезпечується ОК3, ОК 8, ОК 11.

- ПРН14 «створювати, аналізувати й редактувати тексти різних стилів та жанрів», за рахунок наступних елементів РП ОК2:

Змістовний модуль II. КОМУНІКАТИВНІ ПЕРЕШКОДИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ, МОВА І МІЖКУЛЬТУРНА ВЗАЄМОДІЯ, Тема 11. Сутність, основні види і функції невербального спілкування. Формуються навички аналізу, адаптації комунікативних перешкод у текстах різних стилів і жанрів та добору компенсаторних механізмів при перекладі.

Змістовий модуль II. (2 семестр) ЕТИЧНІ ТА ПРОФЕСІЙНІ ПРИНЦИПИ ПЕРЕКЛАДУ, Тема 2. Кодекс професійного перекладача. Особливості усного та письмового перекладу. Розглядаються базові засади пре-перекладацького та пост-перекладацького редактування текстів різних стилів та жанрів.

Змістовий модуль III. (2 семестр), ОСНОВНІ ПРИЙОМИ ТА СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ. ПРАКТИЧНІ НАВИЧКИ ПЕРЕКЛАДУ, Тема 3. Опис прийомів і способів перекладу; Безеквіалентна лексика і лакуни. Проблема перекладу слівреалій. Тема 4. Переклад відібраних текстів, відео та аудіоматеріалів і практичне застосування перекладацьких прийомів (трансформацій). В процесі вивчення змістового модуля студенти вчаться створювати, аналізувати й редактувати інтерпретувати мовні явища різного ступеня перекладацької складності у текстах різних стилів і жанрів.

ПРН 14 також забезпечується ОК 1, ОК 7, ОК 12.

ПРН16 «використовувати спеціалізовані концептуальні знання для розв'язання складних задач і проблем», за рахунок наступних елементів РП ОК2:

Змістовний модуль II. КОМУНІКАТИВНІ ПЕРЕШКОДИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ, МОВА І МІЖКУЛЬТУРНА ВЗАЄМОДІЯ, тема 8.

Міжкультурна взаємодія в призмі ділової комунікації. Тема 9. Комунікативна асиметрія. Подолання культурних стереотипів та міжкультурних перешкод. Тема 11. Сутність, основні види і функції невербального спілкування. Вивчаючи цей змістовний модуль студенти здобувають зання про культурологічні особливості країн, мову яких вивчають та вчаться враховувати специфічні міжкультурні проблеми під час комунікації.

ПРН19 «застосовувати знання та вміння у перекладацькій практиці», за рахунок наступних елементів РП ОК2:

Змістовий модуль III. (2 семестр), ОСНОВНІ ПРИЙОМИ ТА СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ. ПРАКТИЧНІ НАВИЧКИ ПЕРЕКЛАДУ, Тема 3. Опис прийомів і способів перекладу; Безеквівалентна лексика і лакуни. Проблема перекладу слівреалій. Тема 4. Переклад відібраних текстів, відео та аудіоматеріалів і практичне застосування перекладацьких прийомів (трансформацій). Студенти практикують на конкретних прикладах і автентичних текстах вміння обирати різні перекладацькі стратегії для опису міжкультурних явищ.

Зокрема, змістове наповнення ОК 5 «Сучасні студії в романістиці» забезпечує ПРН 7 «Аналізувати, порівнювати і класифіковати різні напрями і школи в лінгвістиці» за рахунок наступних елементів РП:

Змістовий модуль III. Актуальні напрями романського мовознавства, Тема 1. Напрями мовознавства: історія та основні постулати, Тема 2. Сучасні дослідження романських мов в межах різних напрямів та шкіл мовознавства. Тема 5. Напрями лінгвістики. Актуальні напрями романістики. Когнітивна лінгвістика. Комунікативна лінгвістика та інше. Прикладна лінгвістика і романістика. Експериментальна лінгвістика та інше. Тема 6. Мова, соціум і особистість у романістиці. Дослідження романських мов в перспективі різних лінгвістичних шкіл та напрямів світової лінгвістики.

ПРН 7 також забезпечується ОК6, ОК 8, ОК 11, ОК 12.

- ПРН 9 «Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти лінгвістики, за рахунок наступних елементів РП ОК5:

Змістовий модуль I. Референ до основ романістики Тема 1. Романістика. Класифікація мов. Загальні мовознавчі терміни. Перші іспанські, італійські та французькі дослідження романських мов.

Змістовий модуль II. Теоретичні та практичні досягнення романістів Тема 3. Видатні лінгвісти-романісти XIX – XX ст. (Е.Бенвеніст, Ф.Сосюра, А. Месій, Ш. Баллі, Ф.М. Ренуар, І. Асколі, Е. Косеріу та інші). Їх внесок в подальший

розвиток романістики. Тема 4. Дослідження романських мов в межах розділів мовознавства. Спільні та відмінні риси романських мов. Інтерлінга.

ПРН 9 забезпечується ОК4, ОК 6, ОК 8, ОК 12.

ПРН13 «пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору, її обґрутування фахівцям і загалу», за рахунок наступних елементів РП ОК5:

Змістовий модуль IV. Перспективи романістики Тема 7. Перспективи романського мовознавства. Наукометричні бази. Розвиток романістики крізь призму наукометричних баз. Пошуково-наукова робота. Тема 8. Історія романської лінгвістики в Україні. Періодичні видання в Україні та світі присвячені проблемам романістики. Актуальні питання романістики в Україні. Проекти з дослідження романських мов. Постановка проблем для подальших досліджень. Вивчаючи цей змістовий модуль студенти співвідносять специфічні знання про проблеми романістики як в Україні, так і в світі. Інтеграція знань з уміннями застосовувати сучасні технологічні продукти для постановки й вирішення практичних завдань також дозволяє студентам підбирати правильні програми для обробки мовних даних.

- ПРН 16 «використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог», за рахунок наступних елементів РП ОК5:

Змістовий модуль IV. Перспективи романістики. Тема 7. Перспективи романського мовознавства. Наукометричні бази. Розвиток романістики крізь призму наукометричних баз. Пошуково-наукова робота. Тема 8. Історія романської лінгвістики в Україні. Періодичні видання в Україні та світі присвячені проблемам романістики. Актуальні питання романістики в Україні. Проекти з дослідження романських мов. Постановка проблем для подальших досліджень.

ПРН 16 забезпечується ОК 1, ОК2, ОК 4, ОК 8.

Змістове наповнення ОК 6 «Методологія та організація філологічних досліджень» забезпечує ПРН 7 «Аналізувати, порівнювати і класифіковати різні напрями і школи в лінгвістиці» за рахунок наступних елементів РП:

Тема 1 «Базові терміни лінгвістичних методів дослідження. Основні методики, прийоми, інструментарій», тема 2 «Методи досліджень мовних одиниць усіх рівнів, способи застосування методик відносно власної вибірки мовного матеріалу». В межах цих тем розглядаються парадигмальні засади формування лінгвістичних методологій, підходи до інтерпретації універсальних

лінгвістичних категорій у межах різних напрямів та шкіл (наприклад: слово, стиль, концепт, дискурс, корпус та ін.). Крізь призму різних парадигм та напрямків лінгвістичних студій (структурно-функціональна лінгвістика, когнітивні лінгвістика, комунікативна лінгвістика, комп’ютерна лінгвістика, лінгвопрагматика, лінгвістична теорія дискурсу, когнітивні поетика, лінгвістичний аналіз тексту, скопус-теорія перекладу, феноменологічна лінгвістика, генеративна граматика, неолінгвістика та ін.) інтерпретується аранжування інструментарію, методів мовознавчих розвідок.

В межах теми 3 «Способи побудови гіпотези дослідження та підбору відповідних методик» здобувачі вчаться визначити загальнонаукову, спеціально наукову та індивідуальну дослідницьку позицію, сформулювати підхід до об’єкту та предмету власного дослідження з точки зору парадигмальних домінант різних шкіл та напрямків лінгвістичної науки.

Також ПРН 7 реалізується в межах виконання наступних практичних завдань:

Практичне заняття. Формування достатньої вибірки та визначення загальнонаукової парадигми для її опрацювання.

Практичне заняття. Формування власної методики дослідження на основі інструментарію різnorівневих прийомів вивчення мовних явищ.

Практичне заняття. Структурні дослідження: морфологічний та синтаксичний рівні, семантичні дослідження різних типів мовних одиниць: слово-сингтагма-речення. Дискурс аналіз та підходи до аналізу мовних явищ у соціальному контексті.

ПРН 7 також забезпечується ОК 5, ОК 8, ОК 11, ОК 12.

- **ПРН 9 «Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти лінгвістики, за рахунок наступних елементів РП ОК6:**

Тема 1 Базові терміни лінгвістичних методів дослідження. Основні методики, прийоми, інструментарій та Тема 5 Методи дослідження структури, семантики, дискурсу. В межах цих тем характеризуються теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття лінгвістичних студій. В межах Теми 3 Способи побудови гіпотези дослідження та підбору відповідних методик, відпрацьовуються прикладні аспекти лінгвістичної розвідки в контексті реалізації магістерських кваліфікаційних проектів (ОК 12). В межах Теми 4 Герменевтичні методики опрацювання текстів художньої літератури, здобувачі отримають знання та випрацьовують навички теоретичних засад інтерпретації художніх текстів та прикладних аспектів систематизації результатів їх аналізу.

Також ПРН 9 реалізується в межах виконання наступних практичних завдань:

Практичне заняття. Формування власної методики дослідження на основі інструментарію різнорівневих прийомів вивчення мовних явищ.

Практичне заняття. Структурні дослідження: морфологічний та синтаксичний рівні, семантичні дослідження різних типів мовних одиниць: слово-сintагма-речення. Дискурс аналіз та підходи до аналізу мовних явищ у соціальному контексті.

Практичне заняття. Інтерпретація та аналіз тексту як джерело базових даних дослідження.

ПРН 9 також забезпечується ОК4, ОК 5, ОК 8, ОК 12.

- **ПРН 13 «пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування», за рахунок наступних елементів РП ОК6:**

Вивчаючи теоретичні засади Модулю I, Тема 2. Методи дослідження мовних одиниць усіх рівнів, способи застосування методик відносно власної вибірки мовного матеріалу. Тема 3. Способи побудови гіпотези дослідження та підбору відповідних методик, студенти розглядають теоретичні питання, пов'язані з тематикою обраних досліджень, а під час практичних занять цього модулю опановують навички аргументації, експлікації, стилів структурування й подання ускладненої наукової інформації для різних цільових аудиторій.

- **ПРН 15 «Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу»**

В межах Теми 3 Способи побудови гіпотези дослідження та підбору відповідних методик, Теми 6 Планування дослідження й написання наукового тексту: апробація результатів, рецензування, автоматична перевірка, Теми 7 Технічна обробка вибірки й тексту: організація робочого місця, простору, програмного забезпечення, Теми 8 Цитування джерел і наведення автентичних прикладів: дотримання авторських прав та уникнення plagiatu, здобувачі вчаться обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу

Також ПРН 15 реалізується в межах виконання наступних практичних завдань:

Практичне заняття. Формування власної методики дослідження на основі інструментарію різнорівневих прийомів вивчення мовних явищ.

Практичне заняття. Процес дослідження та процес написання роботи (технічні вимоги та форматування). Конференції й публікації як апробація етапів дослідження.

Практичне заняття. Підбір програм для цифрової обробки вибірки, організація робочого часу й місця дослідження, організація безпечних умов роботи.

Практичне заняття. Правові особливості роботи з першоджерелами, автеничними текстами, формуванням прикладів. Правила цитування й оформлення довідкових і теоретичних джерел.

ПРН 15 забезпечується також ОК 3, ОК4, ОК 11, ОК 12.

Змістове наповнення ОК 7 «ІКТ в перекладі» забезпечує ПРН 14 «створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів» за рахунок наступних елементів РП:

Виконуючи практичні завдання до Модулю 1 Текстовий редактор та його можливості в перекладацькій діяльності, та Модулю 2 Редагування та форматування перекладів у середовищі різного програмного забезпечення студенти постійно виконують переклад конкретного тексту та редагують його спочатку змістово, а потім технічно, таким чином створюючи тексти мовою перекладу з урахуванням стилів і жанрів.

У процесі вивчення Модуля 3 Програмне забезпечення для виконання перекладів, Тема 6 Використання пам'яті перекладів для виконання перекладацьких завдань, і Модуля 4, Тема 7 Переклад відеоконференцій студенти аналізують і редагують виконані переклади, використовуючи знання про специфічні жанри, та аналізують доцільність і точність підібраних перекладацьких відповідників.

ПРН19 «застосовувати знання та вміння у перекладацькій практиці з використанням перекладознавчих теорій, керуватися правовоими знаннями норм авторського права», за рахунок наступних елементів РП ОК7:

Змістовий Модуль 2, Тема 4 Виконання перекладів документів з об'єктно-орієнтованими особливостями присвячено встановленню відмінностей офіційної документації від звичайного тексту, формалізації нотаріального завірення, апостилю, локалізації перекладів, а також огляду основних актів авторського права, якими керуються перекладачі та перекладацькі агенції при виконання різних видів перекладів, а також технічні вимоги до оформлення документації через різні програмні продукти.

Змістове наповнення ОК 9 «Лінгводидактика» забезпечує ПРН 13 «Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються» за рахунок наступних елементів РП:

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади лінгводидактики, Тема 2 Інтегроване навчання ІМ у мовному закладі вищої освіти. Питання для розгляду: Яке значення має категорія «Цілі навчання ІМ» і як вона змінювалась? Як називаються сучасні рівні володіння ІМ? Як рівні володіння ІМ за Загальноєвропейськими Рекомендаціями (ЗЄР) співвідносяться з цілями навчання в курсах мовного вищого навчального закладу (ВНЗ)? Які зміст і структура іншомовної комунікативної компетенції (ІКК)? Яка роль мовних компетенцій (МК) у формуванні ІКК? В чому переваги і недоліки аспектного викладання ІМ? Яке психолінгвістичне обґрунтування інтегрованого навчання ІМ з позицій психолінгвістики і методики навчання ІМ? Які висновки можна зробити з цих теорій?

Змістовий модуль 2. Формування іншомовної лінгвістичної компетенції у студентів мовних спеціальностей. Тема 4. Формування іншомовної граматичної та лексичної компетентностей у студентів мовних спеціальностей. Питання для обговорення: 2. Проблеми навчання іншомовної лексики. Які можливі шляхи існують для формування ІЛК? Як формувати ІЛК? Як вона пов'язана з іншими компетенціями?

Змістовий модуль 3. Тема 1. Формування іншомовної мовленнєвої компетентності у мовному закладі вищої освіти. Питання для розгляду: Цілі формування іншомовної компетенції в говоренні у студентів мовних спеціальностей. Зміст процесу формування іншомовної компетенції в говоренні у студентів мовних спеціальностей. Характеристика процесу говоріння з точки зору психолінгвістики. Однієї навчання діалогічного та монологічного мовлення та етапи оволодіння цими формами говоріння. Вправи для формування іншомовної компетенції в говоренні. Сучасні технології для формування іншомовної компетенції в говоренні. Питання для розгляду: Мета і зміст формування іншомовної компетенції в читанні у студентів мовних закладів вищої освіти. Які види читання розрізняє сучасна методика викладання ІМ? Навчання читання і контролювання розуміння прочитаного.

На додачу, ПРН 13 реалізується виконанням таких самостійних завдань, до прикладу:

Самостійні роботи до модуля 2: Міжкультурна комунікативна та іншомовна комунікативна компетенції

Завдання 2. Охарактеризуйте вербальні і невербальні засоби комунікації.

Завдання 5. Поясніть різницю між «інтракультурною комунікацією» та «інтеркультурною комунікацією». До якої з них ви звертаєтесь частіше?

Завдання 8. Знайдіть в літературі дві точки зору на структуру іншомовної комунікативної компетенції. Визначте їхні спільні та відмінні риси. До якої з них схиляєтесь ви? Обґрунтуйте свою точку зору. Завдання 9. Наведіть п'ять прикладів мовленнєвого матеріалу для формування міжкультурної

комунікативної компетенції. Завдання 10. Запропонуйте п'ять ситуацій для навчання міжкультурного спілкування.

Самостійні роботи до модуля 3: Мовна освіта в європейському контексті

Завдання 6. Опишіть загальні компетенції, необхідні студентам мовних спеціальностей. Обґрунтуйте свою точку зору.

Завдання 7. Запропонуйте п'ять дескрипторів для визначення володіння діалогічним мовленням на рівнях С1 і С2. Запропонуйте п'ять прийомів використання мовного портфеля філолога у поза аудиторній роботі.

Самостійна робота до модуля 4: Інноваційні методи формування ІКК

Завдання 2. Як представлено вимоги програми щодо соціокультурної підготовки студентів-філологів?

Завдання 10. Які ситуації міжкультурного спілкування у професійній взаємодії спеціалістів виникають у галузі викладання/навчання ІМ?

ПРН 13 також забезпечується ОК 1, ОК4, ОК 5, ОК 6, ОК 8, ОК 11, ОК 12.

Зауваження 3 до критерію 1.

Зважаючи на автономію ЗВО, розробниками додано ФК 9-11 та ПРН 18, які конкретизують мовні та прикладні компетентності, а також ПРН 19, який передбачає застосування знань та умінь у переклад. практиці з використанням новітніх перекладозн. теорій та їх інтерпретацій, базових правових знань норм законодавства про інтелект. власність, а також вирішення питань реалізації норм авторського права. Однак додані ФК 9 і ФК 10 частково дублюють визначені стандартом ФК 6, 8 і відповідають ПРН 2, 5-6, 10, 14, 16-17, а ФК 9 - визначену стандартом ФК 5, при цьому ФК 11 не має повного відображення у ПРН 19. Щодо забезпечення доданого ПРН 19, то він лише частково забезпечений ОК 2, 7. Отже, ЕГ дійшла висновку про часткове забезпечення деяких ПРН, визначених Стандартом, а також недоцільність розширення визначених Стандартом ФК і ПРН, які не лише частково його дублюють, а й не мають повного забезпечення освітніми компонентами.

Відповідь університету:

ФК 9-11 уточнюють та увиразнюють визначені стандартом ФК 6-8, з огляду на прийняту в Університеті концепцію практико-орієнтованого навчання. Зокрема, ФК 6-8 спрямовані на застосування теоретичних зasad фахової комунікації. ФК 9-11 сфокусовані на розкритті змісту комплексних компетенцій володіння лексичними, граматичними, орфографічними мовними знаннями й навичками іноземної мови на рівні С1; компетенцій побудови різноманітної та різновекторної комунікації на основі реальних або симульованих ситуацій; компетенції перекладацького супроводу; компетенції використання сучасних технологій та програмного забезпечення для роботи з банками перекладацької

пам'яті, корпусами, електронними словниками та базами даних, а також лінгводидактичними уміннями, методичними прийомами та організаційними технологіями, необхідними для ефективної роботи.

ФК 9-11 залучають відмінні від ФК 6-8 когнітивні рівні формування компетенцій згідно таксономії Блума. А саме, ФК 9-11 залучають рівень 3 – застосування та рівень 6 – створення, у застосуванні до комплексної, різnotипної іншомовної діяльності.

В Стандарті не відображається прямої взаємозалежності ФК до ПРН, тому відповідно в ОПП не передбачалось прямої відповідності ФК 11 до та ПРН 19.

Щодо забезпечення доданого ПРН 19, має достатнє забезпечення освітніми компонентами ОК2, ОК6, ОК 7, ОК 8.

У змістовій частині ОК2 «Переклад і міжкультурна комунікація» реалізується через:

Змістовий модуль ІІ. ЕТИЧНІ ТА ПРОФЕСІЙНІ ПРИНЦИПИ ПЕРЕКЛАДУ: Тема 2. Кодекс професійного перекладача.

Також, ПРН 19 реалізується у змістовій частині ОК 7 «ІКТ в перекладі»:

Тема 4. Виконання перекладів документів з об'єктоорієнтованими особливостями. Тема 5. Методи автоматизованого перекладу і ПЗ, яке їх використовує. Тема 6. Використання пам'яті перекладів для виконання перекладацьких завдань Практичне заняття 9: Метод мовних правил Завдання: – Ознайомитися з особливостями інтерфейсу та функціональними можливостями програми перекладу з підтримкою методу мовних правил (Pragma). Тема: Робота у середовищі MateCat Завдання: – Ознайомитися з особливостями інтерфейсу та функціональними можливостями програми MateCat. Тема: Робота у середовищі Trados (або OmegaT) Завдання: – Ознайомитися з особливостями інтерфейсу та функціональними можливостями програми Trados (або OmegaT).

У змістовій частині ОК 8 «Контрастивні студії італійської та української мов» ПРН 19 реалізується :

Змістовий модуль 3.Лексика, стилістика. Текстові структури. Прагматика. Тема 2. Італійська та українська лексика в діахронії. Арго, нові жаргони. Італійська в медіапросторі. Особливості лексики інтернету, СМС. Конотації та прагматика слова.

Тема 3. Лексичні і граматичні особливості різних видів дискурсу (електорального, дипломатичного, екологічного, медійного, епістолярного, дидактичного і т. ін.)

А також, ПРН 19 частково забезпечується у змістовій частині ОК 6 «Методологія та організація філологічних досліджень»:

Тема 8. Цитування джерел і наведення автентичних прикладів: дотримання авторських прав та уникнення plagiatу. Практичне заняття. Правові особливості роботи з першоджерелами, автентичними текстами, формуванням прикладів. Правила цитування й оформлення довідкових і теоретичних джерел.

Враховуючи викладене вище, вважаємо, що зміст усіх ОК доволяє досягати ПРН ОПП. Зветаємо увагу, що зміст РПНД щороку переглядається, оновлюється та обговорюється на засіданні кафедр, які їх забезпечують, з обов'язковим погодженням гарантів ОПП, на яких вони викладаються. Під час онлайн зустрічей ЕГ з гарантами та НПП, які забезпечують викладання усіх ОК, члени ЕГ могли задавати конкретні питання щодо відповідності ЗК, ФК та ПРН по кожному освітньому компоненту відповідному викладачу, який міг детально це пояснити і підкріпити даними зі своїх електронних курсів. Огляд робочих програм ОК не дає такої деталізації.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Зауваження 1 до Критерію 2.

Недоліками й слабкими сторонами ОП ЕГ уважає: 1) Відсутність ОК, яке було б спрямоване на забезпечення практичної викладацької підготовки, проведення навчальних занять у формі асистентської практики.

Відповідь університету:

ОК 9 «Лінгводидактика» повністю покриває необхідні базові компетентності для забезпечення практичної викладацької підготовки, зокрема забезпечує досягнення ПРН 1 - Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення, ПРН 4 - Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування, ПРН 5 - Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня, ПРН 12 - Дотримуватися правил академічної доброчесності, ПРН 13 - Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються, ПРН 18 - Володіти іспанською мовою на рівні С1 для вільного письмового й усного перекладу, здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування та якісного професійного використання. В ході реалізації наступних практичних та самостійних завдань реалізується практична викладацька підготовка та навчальна симуляція проведення навчальних занять. Також, забезпечення

практичної викладацької підготовки відбувається за рахунок збільшення обсягу кредитів ОК 9 до 4 та перерозподілу видів навчальної діяльності в бік практичних занять.

Відповідно до Професійного стандарту «Викладача закладу вищої освіти», пункту 1.9. умовою допуску до роботи за професією є «...освітній ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста у галузі знань відповідно до профілю викладання».

ОП «Мова і література (італійська)» не передбачає присвоєння професійної кваліфікації «викладача», проте за бажанням здобувач може отримати бажану кваліфікацію в рамках підвищення кваліфікації після працевлаштування в закладі вищої освіти. Також, ОП пропонує здобувачам, які планують працювати на викладацьких, науково-дослідних та адміністративних посадах у закладах вищої освіти, обрати вибірковий блок «Педагогіка вищої школи», який містить наступні вибіркові компоненти : Психологія вищої школи, Методика навчання у закладах вищої освіти, Спецкурс з методик навчання мови й літератури, Асистентська практика.

Це відповідає зasadам формування індивідуальної освітньої траєкторії.

Зauważення 2 до Критерію 2.

Нерівномірний розподіл кредитів на вивчення ОК лінгвістичного, літературознавчого та перекладацького спрямування.

Відповідь університету:

В освітньому стандарті відсутня норма пропорційності поділу кредитів на вивчення ОК лінгвістичного, літературознавчого та перекладацького спрямування. При цьому зміст освітньої програми має співвідноситися з назвою ОП, в нашому випадку «Мова і література (італійська)». У підвалині логічно-структурної схеми ОП закладено принцип співвідношення ЗК та ФК, а не галузей філологічних студій (мова, література, переклад).

Відповідно до рекомендацій первинної акредитації ОП було збільшено обсяг кредитів на вивчення ОК 3 Сучасної літератури італійськомовних країн до 7. Зокрема, збільшення кредитів на ОК3 забезпечило досягнення різнопланових ПРН, а саме ПРН1, ПРН4, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН15, ПРН18.

Перекладацький компонент представлений у змісті ОК 2 Переклад і міжкультурна комунікація, ОК 7 ІКТ в перекладі, частково ОК 8 Контрастивні студії італійської та української мов. Здобувачі, які бажають поглибити перекладацьку компетенцію, мають можливість обрати вибірковий блок «Переклад англійською мовою». Це відповідає зasadам формування індивідуальної освітньої траєкторії.

Зауваження 3 до Критерію 2.

Вивчення другої іноземної мови (англійської) серед вибіркових блоків, що значно звужжує можливості працевлаштування здобувачів ОПП.

Відповідь університету:

Як видно з назви ОП «Мова і література (італійська)», університет не пропонує дві іноземні мови в обов'язковому порядку. В переліку ОК обов'язкової частини НП також не міститься предметів, які напряму пов'язані з вивченням англійської мови. При цьому, знання англійської є беззаперечною умовою вступу на будь-яку магістерську програму, а її знання перевіряється через складання ЕВІ. Саме тому англійська мова використовується для викладання певних ОК (зі згоди студентів), англомовні матеріали використовуються для самостійної роботи, при цьому англомовна компетенція не формується окремо й цілеспрямовано в осбов'язкових ОК. Університет створив усі умови для того, щоб студенти мали доступ до такої можливості через вибіркові блоки. Практика останніх п'яти років показує стійку популярність англійської мови серед вибіркових опцій, а під час редакції в 2023 році робоча група врахувала поради випускників підсилити перекладацькі компетентності з англійської мови.

Відповідно до реалізації Стратегії розвитку КСУБГ (2023-2027) розділ 3 Якість освіти, щодо операційної цілі «Розробляти і впроваджувати міждисциплінарні та англомовні освітні програми», ОК Цифрова філологія, Лінгводидактика, ІКТ в перекладі, частково забезпечують створення англійськомовного освітнього середовища (наприклад, інтерфейси відповідних комп'ютерних програм для процесування природних мов та текстового майнінгу, CAT-програм для навчання перекладу, термінологічні апарати сучасних лінгводидактичних методик, зокрема CLIL – Content Language Integrated Learning).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони: 1. Відсутність у вступному фаховому випробуванні завдань з перекладу, який зазначений в кваліфікації Магістр філології за спеціалізацією романські мови та літератури (переклад включно), перша - італійська. Рекомендації: 1. У 2024 році включити завдання з перекладу до вступного фахового випробування.

Відповідь університету:

Оскільки абітурієнти орієнтуються на назву ОП при вступі, формулювання ОП «Мова і література (італійська)» не виділяє перекладацької компоненти, і відповідно, університет вважає нелогічним вимагати специфічних знань в галузі перекладознавства від вступників на цю ОПП, тому вимога перекладацького завдання на вступ виглядає як непослідовна практика. Незалежно від наявного рівня перекладацької компетентності, кожен вступник буде розвивати її завдяки обов'язковим ОК під час навчання.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Серед слабких сторін реалізації ОПП ЕГ визначила: 1) часткове забезпечення обраними методами та формами навчання ПРН 7-9, 11, 13, 16, зокрема відсутність семінарських занять, неврівноважена кількість теоретичних і практичних годин, відсутність дослідницьких методів в ОК 11;

2) перевантаження здобувачів вивченням деяких НД англ. мовою, що не передбачено ПРН;

3) надання інформації про зміст, порядок і критерії оцінювання обов'язкових і вибіркових освітніх компонентів є неповне через відсутність на сайті випускової кафедри РП з ОК 12, а також РП з Вибіркових блоків;

4) дублювання цілей, форм і методів навчання ОК 11 та ОК 12, а також недоцільна форма проведення Філологічної практики (ОК 11) - безвідрина;

Відповідно ЕГ рекомендує:

1) з нового навчального року врівноважити лекції та практ. заняття в ОК 2-4, 6, 8, а також замінити форму практ. заняття в межах теор. НД (ОК 2-6, 9) на семінарські;

2) з метою посилення наукової складової з нового навчального року доповнити методи навчання ОК 11 відповідними дослідницькими методами;

3) в наступній редакції ОПП збільшити кількість НД мовою фаху;

4) в наступній редакції ОПП узгодити мову викладання (англійську) із заявленими в ОПП цілями та ПРН;

5) з метою надання повної інформації здобувачам про освітній процес та можливості побудови індивідуальної освітньої траєкторії оприлюднити з нового навчального року на сайті випускової кафедри робочі програми всіх без винятку обов'язкових і вибіркових освітніх компонентів, а також методичні рекомендації з написання кваліфікаційної роботи;

6) з нового навчального року посилити наукову складову ОПП через введення семінарських занять в ОК 2-6, 9 та доповнення їх дослідницькими методами,

7) у новій редакції ОПП змінити форму проведення Філологічної практики з “безвідриної” на “відрину” або ж об'єднати її з ОК 12;

8) з наступного навчального року посилити підготовку фахової наук.-метод. літератури (навч. посібники, підручники), яка б сприяла реалізації дослідницького компонента ОПП.

Відповідь університету:

Чинне «Положення про організацію освітнього процесу» Університету Грінченка (наказ 254 від 21.03.2024 р., https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty_grinchenko_university/rozdil_10/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_osv_protseu.pdf), та його попередня версія, (наказ 293 від 29.04.2021 р., https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_81_7_15.12.17.pdf) урегульовує низку питань щодо обсягів годин та їхнього розподілу в межах кредитів та НД, визначає зміст форм аудиторної роботи, політику викладання різних предметів іноземними мовами, та інші питання навчання та викладання на ОП. Оскільки чинна редакція ОП та НП розроблялися за версією від 2021 року, нижче пункти, розділи та номери сторінок відповідають саме цьому документу, при цьому їхнє формулювання залишається ідентичним, або схожим і в новій редакції, яка має виконуватися для нових редакцій ОП й НП.

1) Використання практичних занять, як основної форми аудиторної роботи, зумовлено Стратегією розвитку КСУБГ, рубрикою 3 «Якість освіти», де другим завданням вказано «посилювати практичну орієнтованість освітніх програм відповідно до потреб ринку праці». Також, «Положення про організацію освітнього процесу» містить тлумачення цієї форми роботи на стор. 30: «Практичне заняття – це вид навчального заняття, коли викладач організовує детальний розгляд здобувачами вищої освіти окремих теоретичних положень навчальної дисципліни, організовує практикоорієнтовану діяльність здобувачів вищої освіти із застосуванням спеціально сформульованих завдань квазіпрофесійного компетентнісного характеру та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання здобувачами вищої освіти відповідних завдань.», з якого зрозуміло, що ця форма аудиторної роботи повністю задовольняє потреби опрацювання теоретичних питань, у їхньому тісному зв'язку з практичними викликами. На цій самій сторінці міститься також визначення семінарського заняття, яке не доцільно використовувати для даної ОП.

2) Співвідношення форм роботи при викладанні НД повністю залежить від специфіки ОП, потреб окремих предметів, рішень робочої групи, залишаючись в межах рекомендованих співвідношень в межах кредиту, про що вказано на стор. 50-51 «Положення про організацію освітнього процесу».

Отже, для якісного забезпечення усіх предметів ОП університет буде продовжувати активно використовувати практичні заняття, та встановлювати співвідношення лекцій до практичних з огляду на існуючі успішні практики, які за час існування попередніх версій ОП, та їхнього використання на інших ОП,

довели свою корисність та доцільність, на противагу попереднім, більш традиційним, формам аудиторної роботи.

3) Стратегія розвитку КСУБГ, рубрика 3 «Якість освіти», містить два завдання, які напряму стимулюють використання іноземних мов, зокрема, англійської мови, для викладання фахових предметів в різних ОП: «Розробляти і впроваджувати міждисциплінарні та англомовні освітні програми» та «Розширити використання іноземних мов в освітньому процесі». Відповідно, ОП буде продовжувати практику викладання різних предметів англійською мовою, особливо використання англомовних матеріалів, ресурсів, джерел, які посильні студентам для опрацювання.

Оскільки умовою вступу на магістерський рівень вищої освіти є складання ЕВІ, з обов'язковим тестуванням знання англійської мови, університет очікує достатній рівень англомовної компетенції від кожного студента, який вступив на будь-яку магістерську ОП. Саме тому не обов'язково втручатися в формулювання ПРН, чи уводити окремий ПРН в чинній редакції ОП для робочого використання англійської мови на різних НД. Студенти, які навчаються на ОП, отримують додатковий навчальний бонус від університету, який допомагає підтримувати рівень англомовної компетенції, постійно використовуючи свої знання та вміння на різних предметах.

Порада «в наступній редакції ОПП збільшити кількість НД мовою фаху» в контексті цього критерію звучить суперечливо, на протилежність зауваження на стор. 10, про Критерій 2: «3) Зважаючи на існуючий в деякій мірі **нерівномірний розподіл кредитів в ОП у бік вивчення італійської мови**, у новій редакції ОП на 2025–2026 н. р. вважаємо за доцільним посилити вивчення перекладу, та доповнити вивчення зарубіжної літератури». Університет вважає за правильне зберігати обсяги кредитів на усіх ОК таким, як було прийнято в чинній редакції, оскільки такі рішення приймалися з урахуванням побажань стейкхолдерів, відгуків випускників, побажань студентів та виважених аргументів робочої групи, яка, наприклад, не отримувала побажання «збільшити обсяги викладання зарубіжної літератури», але отримала і врахувала побажання про збільшення обсягів навчання перекладацьких компонентів.

4) Інформація про зміст, порядок і критерії оцінювання обов'язкових освітніх компонентів розміщена на сайті кафедри, на сторінці гаранта не стільки для студентів, скільки для стейкхолдерів, партнерів, баз практик, роботодавців та зовнішніх агентів. Студенти працюють з цими документами через власний кабінет у цифровому кампусі, архітектура якого набагато зручніша й ефективніша, адже в одному місці збирає усі необхідні документи, доступні в один клік. Саме там студент ознайомлюється з освітньою програмою, у якій містяться Додатки 1 та 2, з описом вибіркових блоків, із робочими програмами обов'язкових ОК, із каталогом вибіркових курсів та інструкцією про вибір, про що ЕГ констатує на стор. 8, пункт 4: «Структура освітньої програми передбачає

можливість для формування індивідуальної освітньої траекторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін».

Це означає, що студенти мають доступ до інформації про вибіркові компоненти обох типів – блокові та одиничні – в цифровому кабінеті. Окрім того, вступник може ознайомитися із змістом вибіркових блоків в тексті ОП в Додатках 1 та 2 на сайті університету, в рубриці «Вступникам – перелік спеціальностей – магістр - [ОП](#)». Ознайомлення з вибірковими опціями проводить випускова кафедра на початку навчання в усній формі. Також, Приймальна комісія проводить індивідуальне консультування щодо усіх особливостей освітньої програми, включаючи її специфіку кожного блоку.

Суперечливо звучить рекомендація зі стор. 13: «оприлюднення на сайті випускової кафедри робочих програм всіх без винятку обов'язкових і вибіркових освітніх компонентів, а також вилучення зайвих», в той час, як зайвими вказані предмети, що викладалися в першому, осінньому семестрі (Наукова італійська мова), або заплановані на 3-й, осінній семестр (Переклад англійською мовою). В такому випадку, однаково зайвими будуть РНП тих предметів, що не обиралися на поточний навчальний рік.

5) Філологічна практика, ОК.11, проводиться у безвідривному форматі для того, щоб протягом семестрів 2 та 3 студенти могли поступово виконувати практичні етапи свого дослідження: опрацювання джерельної бази, укладання вибірки, підбір методології дослідження тощо. Як правило, ці кроки вимагають регулярного поточного консультування наукового керівника. Зі свого боку, ЕГ зазначає на стор. 10, описуючи слабкі сторони Критерію 2 та надаючи поради й корисні роз'яснення щодо ОК.11: «При наступному перегляді ОП варто переглянути наповнення ОК.11 в сторону інтенсифікації перекладацької підготовки здобувачів, що забезпечувало б ефективне формування ПРН 10. Адже публікація наукових матеріалів, що входить до тем ОК.11 **можна здійснювати протягом року, а не тільки в період практики, таким чином вивільниться час для дослідження матеріалів, здійснення перекладів, що можуть бути використані в практичній частині кваліфікаційної роботи.**» Як бачимо, ЕГ і самі радять проводити практику поступально, протягом семестру, із користю для дослідження. Якщо це може стосуватися перекладацької практики, то так само може бути корисно і для філологічної. Отже, університет не бачить доцільності змінювати форму проведення практики, враховуючи суперечливий характер порад від ЕГ.

6) Зауваження про «посилити наукову складову ОПП через введення семінарських занять в ОК 2-6, 9 та доповнення їх дослідницькими методами» та «доповнити методи навчання ОК 11 відповідними дослідницькими методами» не є актуальним, оскільки ПРН, ЗК та ФК пов'язані з розвитком дослідницьких компетентностей та виконанням досліджень враховані на різних ОК, що

відображені в матрицях. Підсилення інших рекомендованих ОК доцільно тільки для освітньо-наукової програми, а не освітньо-професійної, якою є чинна ОП. Для професійного фокуса ОП, конкурентоспроможності випускників, реалістичної підготовки до викликів на ринку праці важливо орієнтуватися на практичний результат дослідження та на проектні роботи, для яких дослідницькі методи мають бути підкріпленим і керівництвом до дій, а не самоціллю.

Критерій 6. Людські ресурси

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Зовнішні експерти галузі, роботодавці не залучені безпосередньо до проведення аудиторних занять. ЕГ рекомендує гаранту у керівництву факультету розробити на наступний навчальний рік план співпраці із зовнішніми роботодавцями та експертами, які мають авторитет у галузі філології, задля їх залучення до проведення теоретичних і практичних занять на ОП.

Відповідь університету:

У ВСО було надано детальну інформацію про регулярне залучення експертів-практиків, професіоналів, роботодавців до реалізації освітнього процесу, відповідне визнання цих фактів згадується членами ЕГ на стор. 18 у пунктах 3 та 4, зокрема, про проведення гостевих лекцій, семінарів, співбесід та долучення до перекладацької практики.

Університет вважає, що така співпраця повинна бути точковою, пов'язаною з окремими темами, модулями, інноваціями, та відбуватися на безоплатній основі. Університет вбачає конфлікт інтересів у регулярній і платній залученості стейххолдерів, адже викладацька робота має здійснюватися на умовах оплати праці фахівця, який допущений до академічного процесу. Одночасно, це перетворює роботодавця на найманого робітника, який має фінансову зацікавленість та втрачає неупередженість суджень. Саме тому немає підстав оформляти регулярні офіційні трудові відносини з партнерами, які забезпечують гаранту й адміністрації факультету незалежну оцінку діяльності ОП, експертну думку щодо змін у професійній галузі, незаангажовані поради щодо можливих змін та коригування частин освітньої програми чи навчального плану.

Факультет має достатньо штатних одиниць викладацького складу достатньої компетенції для проведення теоретичної підготовки та проведення усіх видів занять за розкладом для впровадження ОП. НПП, які працюють за основним місцем роботи чи сумісництвом, як правило, мають і практичний досвід, і викладацький стаж в галузі.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Під час інтерв'ювання здобувачів освіти за ОП ЕГ засвідчила недостатню обізнаність студентів про наявні у ЗВО механізми звернень та вирішення конфліктних ситуацій. ЕГ рекомендує гаранті ОП та керівництву факультету посилити інформування здобувачів щодо механізмів вирішення конфліктних ситуацій та з наступного навчального року регулярно проводити заходи з ознайомлення студентів з процедурою повідомлення та розгляду повідомлень відповідно до “Положення про засади запобігання і протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу та іншим проявам неетичної поведінки”.

Відповідь університету:

У коментарі до п. 6 критерію 7 на стор. 22, який описує наявну систему вирішення конфліктних ситуацій, члени ЕГ надають перелік документів та ресурсів, розміщених на головній сторінці університету, та про які обізнані студенти. В кінці цього пункту є твердження «Здобувачі повідомили, що з проблемними питаннями можуть звертатися до викладачів, завідувача кафедри».

Такі формулювання вступають у протиріччя з твердженням, що студенти недостатньо обізнані з механізмами вирішення конфліктних ситуацій.

Також, під кінець пункту 6 (стор. 22) відмічено, що під час реалізації ОП «...не було зафіковано випадків виникнення конфліктних ситуацій. Під час інтерв'ю здобувачі та випускники ОП також зазначили, що не стикалися з проблемами дискримінації, корупції, булінгу та іншими конфліктними ситуаціями».

Критерій 9. Прозорість та публічність

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

1. На сайті немає проекту ОП та інформації про те, коли він був розміщений для обговорення. Рекомендуємо: надати на сайті КСУБГ інформацію, коли ОП була оприлюднена для розгляду громадськістю, що повинно бути зроблено не пізніше ніж за місяць до затвердження ОП або змін до неї.

2. На сайті КСУБГ розміщені не всі робочі програми обов'язкових (ОК 12) і вибіркових компонентів (відсутні РП вибіркових блоків «Англійська мова» і «Педагогіка вищої школи»). ЕГ рекомендує гарантам освітніх програм до кінця семестру завантажити робочі програми відповідних ОК, щоб потенційні здобувачі мали можливість ознайомитися з ними перед вибором ОК.

Відповідь університету:

1) Проект змін до ОПП був розміщений на сторінці кафедри, в рубриці «Освітні програми» - Другий (магістерський) рівень - Обговорення освітньої програми <https://frgf.kubg.edu.ua/pro-fakultet/kafedry/kafedra-romanskoi-filologii->

[ta-porivnialno-typolohichoho-movoznavstva/osvitni-prohramy/druhyi-mahisterskyi-riven.html#obhovorennia-osvitnoi-prohramy](http://www.kcubg.edu.ua/ta-porivnialno-typolohichoho-movoznavstva/osvitni-prohramy/druhyi-mahisterskyi-riven.html#obhovorennia-osvitnoi-prohramy). Після затвердження Вченою радою факультету (у травні 2023 р.) проект був замінений на затверджену ОПП, яка розміщена в рубриці «Освітня програма» разом із попередньою редакцією ОПП. Проміжні варіанти ОПП й НП, які з'явилися в цій рубриці, були прибрані, задля усунення непорозумінь про те, які саме варіанти змін є остаточними. При цьому, стор.3 [електронного документу](#) з текстом ОПП містить перелік з п'яти пунктів, які описують конкретні сегменти, що зазнали змін, порівняно з попередньою версією. Проміжних документів було три, згідно [графіка](#), який розміщено в цій самій рубриці. На стор.26 сказано: «Проте на час проведення акредитації проєкту ОП на сайті немає, відповідно час його розміщення з **метою отримання зауважень та пропозицій** теж не вказаний», при цьому графік етапів затвердження змін містить вказівки на час проходження кожного етапу. Оскільки члени ЕГ не є партнерами чи стейкхолдерами цієї ОПП, університет не очікує від членів ЕГ зауважень чи пропозицій щодо обговорення згаданих проєктів.

2) Звертаємо увагу на суперечливість тверджень у різних частинах тексту Звіту ЕГ, зокрема на стор. 13, де містяться побажання до Критерію 4, констатується факт того, що вимоги до ОК 12 таки розміщено на сайті: «Оприлюднені на сторінці навчального відділу (<http://surl.li/qmixl>) “Методичні рекомендації з написання кваліфікаційної роботи” варто було би висвітлити також на сайті випускової кафедри.»

Розміщення робочих програм на сайті КСУБГ відбувається згідно «Порядку розміщення інформації на офіційних веб-ресурсах Університету», який не регулює рубрики, тому факультети розміщують документи згідно архітектури своїх сайтів, з урахуванням зручності пошуку. Оскільки захист кваліфікаційної роботи є формою підсумкової атестації, то відповідна інформація міститься у відповідній рубриці факультетського сайту, немає окремої необхідності дублювати один і той самий документ в різних рубриках.